

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **L. H.**, zastoupené JUDr. Martinem Klimo, advokátem, se sídlem Brno, Tišnovská 6, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 65 Az 101/2004, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2004, č. j. OAM-3281/VL-20-19-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 5. 2005, č. j. 65 Az 101/2004 – 19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 12. 2004 č.j. OAM-3281/VL-20-19-2004 nebyl žalobkyni udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se na ni nevztahuje překážka vycestování dle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobkyně jsou potíže

se soukromými osobami kvůli odlišné sexuální orientaci a dále snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Žádost žalobkyně posuzoval žalovaný na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické situace a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, a na jejichž základě dospěl k názoru, že pronásledování občanů z důvodu jejich odlišné sexuální orientace není součástí politiky státních orgánů Ukrajiny. Žalobkyně navíc sdělila, že nikdy žádné problémy s pracovníky ukrajinských státních orgánů neměla, i když považovala jednání soukromých osob za tak závažné, že kvůli němu opustila zemi původu, státní orgány o pomoc nepožádala, jelikož tak neučinila, neprokázala, že by jim bylo uváděné nepřátelské jednání soukromých osob možno přičítat. Žalovaný během správního řízení shledal, že předkládané potíže žalobkyně kvůli její homosexuální orientaci nelze považovat za pronásledování dle ustanovení § 12 zákon o azylu, neboť jsou odlišné od skutečností taxativně vymezených v citovaném ustanovení. Žalobkyně dle žalovaného nesplňuje rovněž důvod pro udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu a na základě jí sdělených údajů v průběhu správního řízení nezjistil žalovaný ani zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 3. 5. 2005 č. j. 65 Az 101/2004 – 19 zamítl žalobu podanou žalobcem proti shora citovanému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že z žádosti o udělení azylu ani z obsahu pohovoru nevyplývá, že by žalobkyně ve vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod nebo se důvodně obává pronásledování z důvodu rasy, náboženství, příslušnosti k sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů na Ukrajině. Žalobkyně dle názoru soudu opustila vlast ve snaze vyhnout se problémům se spoluobčany, které souvisely s její sexuální orientací, a které spočívaly v tom, že se jí spoluobčané vysmívali a uráželi ji. Z výpovědi žalobkyně vyplynulo, že se neobrátila při řešení těchto problémů na žádné státní orgány a nelze proto dospět k závěru, že státní orgány Ukrajiny by jí svévolně pomoc odmítly, nebo že nevhodné jednání spoluobčanů bylo konáno za jejich souhlasu. Za tohoto stavu nelze dle krajského soudu dospět k závěru, že šlo o pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Dále krajský soud uvedl, že ze znění ustanovení § 14 zákona o azylu vyplývá, že na jeho udělení není právní nárok a rozhodování o tomto azylu se děje v rovině úvahy správního orgánu. Krajský soud zjistil, že žalovaný se žádostí žalobkyně o udělení azylu zabýval odpovědně a svědomitě, zjistil úplně skutečný stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Protože soud neshledal rozhodnutí žalovaného nezákonným, žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Žalobkyně podala proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě včas kasační stížnost, ve které namítá, že napadeným rozsudkem došlo k nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a to zejména ve vztahu k ustanovením § 12 písm. b) a § 14 zákona o azylu. Ze strany žalovaného správního orgánu došlo pouze k jednostranné aplikaci ustanovení o neudělení azylu z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, to vše bez jakéhokoliv hlubšího zkoumání a zohlednění všech okolností případu. V případě humanitárních důvodů k udělení azylu došlo dle stěžovatelky k porušení zákona v tom, že žalovaný špatně posoudil tyto důvody, respektive je neposuzoval a nezdůvodňoval vůbec, nezabýval se jejich podrobným rozbořem a dopadem na život stěžovatelky. Stěžovatelka je přesvědčena, že rozhodnutí žalovaného nebylo vydáno v souladu s ustanovením správního řádu o tom, že v odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvede, které skutečnosti byly

podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Stěžovatelka navrhuje, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Jestliže v řízení o udělení azylu není zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu dle ustanovení § 14 zákona o azylu.

Námítka stěžovatelky o nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení se ukazuje neopodstatněnou. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se soud v předcházejícím řízení zejména zabýval, je otázka, zda důvody uváděné stěžovatelkou, lze podřadit důvodům pro udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Ze správního spisu ve věci krajský soud jednoznačně seznal, že v rámci správního řízení o udělení azylu nevyšlo najevo, že by se stěžovatelka ve státě původu musela důvodně obávat pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Stěžovatelka jako důvody pro udělení azylu uváděla toliko potíže, které měla ve vlasti se soukromými osobami (spoluobčany), které se k ní chovaly negativně z důvodu její odlišné sexuální orientace. Pronásledování soukromými osobami nespadá

pod ochranu zákona o azylu, když se stěžovatelka ani nepokusila obrátit s žádostí o pomoc na státní či nestátní orgány či instituce ve vlasti. Krajský soud tedy právní otázku ohledně možného udělení azylu stěžovatelce dle ustanovení § 12 zákona o azylu posoudil správně (přičemž vyslovil souhlas se závěrem žalovaného), proto Nejvyšší správní soud neshledal stěžovatelkou namítaný důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným.

Co se týče možného udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem především konstatuje, že na jeho udělení není právní nárok a okolnosti svědčící pro poskytnutí humanitárního azylu posuzuje správní orgán na základě volné úvahy. Samotné správní rozhodnutí týkající se humanitárního azylu podléhá přezkumu soudu pouze v tomu směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. V daném případě se stěžovatelka v rámci řízení o udělení azylu u žalovaného poskytnutí humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu výslovně nedomáhala a žalovaný při zvažování této možnosti vycházel z posouzení osobní situace stěžovatelky a zejména ze skutečností uváděných stěžovatelkou, přičemž podmínky pro udělení humanitárního azylu v zákonem stanovených mezích správního uvážení neshledal a v řízení o žalobě dospěl ke stejnému právnímu závěru také krajský soud. Nejvyšší správní soud se s přijatým závěrem ve věci ztotožňuje, neboť stěžovatelkou nebyly v průběhu správního řízení a koneckonců ani přezkumného řízení soudního předestřeny žádné natolik závažné a naléhavé skutečnosti, jež by mohly být považovány za hodné zvláštního zřetele.

Podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Stěžovatelka v kasační stížnosti nově tvrdí, že rozhodnutí žalovaného nebylo vydáno v souladu s ustanovením § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění platném v době rozhodování ve věci. Protože stěžovatelka citovanou skutečnost nenamítala v rámci řízení o žalobě u krajského soudu (v žalobě namítala pouze porušení ustanovení § 47 odst. 1 správního řádu), a uvedla ji teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nemůže k ní Nejvyšší správní soud přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

